

Mødet den 9. Novbr. 1916.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Christensen, Mikkelsen og Samuelsen.

1. (J. Nr. 223—1916). Fra Skoleudvalg og Skolekommission forelaa følgende **Indstilling til Besættelse af 1 Lærer- og 1 Lærerindeembede:**

I. L æ r e r e m b e d e t:

Nr. 1. Chr. Mikkelsen, Aarhus.

» 2. J. Baadsgaard, do.

» 3. A. Kjølbye, Mors.

II. L æ r e r i n d e e m b e d e t:

Nr. 1. Karen Rasmussen, Aarhus.

» 2. Laura Maegaard, do.

» 3. Dorthea Nielsen, do.

Tiltraadtes.

2. (J. Nr. 414—1916). Indstilling om Bortgivelse af Kommunens **Fripladser ved »Den jydsk Handelshøjskole«**, saalydende:

A. Andersen $\frac{1}{2}$ Friplads i 2. Klasse.

Marie Rasmussen $\frac{1}{2}$ — i 3. —

Johanne Andersen $\frac{2}{3}$ — i 2. —

Ebba Bistrup $\frac{1}{1}$ — i 2. —

C. Ahrenkiel $\frac{1}{1}$ — i 2. —

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 252—1916). Fra Budgetudvalget forelaa følgende Indstilling vedrørende **Kommunelaanet af 1916:**

»Efter at der under 31. Juli d. A. var indgivet Andragende til Indenrigsministeriet om Samtykke til, at Kommunen hos »Det forenede danske Livsforsikrings Aktieselskab »Hafnia« og »A/S Dansk Folkeforsikringsanstalt« maatte optage Laan til Beløb ialt 3 Millioner Kroner med Fradrag af Provision 2 % og iøvrigt paa Vilkaar, at Laanet forrentedes med en aarlig Rente af 5 % og afbetaltes i Løbet af 35 Aar, meddelte Indenrigsministeriet ved Skrivelse af 21. August d. A., der vedlægges, det begærte Samtykke, dog saaledes, at den Del af Laanet, 900000 Kr., der ifølge Byraadets Andragende var bestemt til Forøgelse af Kommunens Driftskapital, vilde være at afdrage i Løbet af 15 Aar med $\frac{1}{15}$ aarlig. Budgetudvalget indgav derefter det i Genpart hoslagte Andragende, hvori paany anholdtes om Indenrigsministeriets Samtykke til, at Amortisationstiden ogsaa for de 900000 Kroners Vedkommende maatte fastsættes til 35 Aar. Men Ministeriet har, som det fremgaar af hoslagte Skrivelse af 19. d. M. ikke ment at kunne frafalde Kravet om, at det omhandlede Beløb af 900000 Kr. afdroges i Løbet af 15 Aar, men er gaaet ind paa, at Vilkaarene for Laanets Amortisation ændres derhen, at Laanet forrentes og afdrages med en uforanderlig halvaarlig Ydelse.

Budgetudvalget indstiller herefter til Byrådet, at dette akcepterer det ommeldte Laan paa 3 Millioner Kroner paa de foran angivne Vilkaar, altsaa saaledes at af dette Laan 900000 Kr. afdrages i 15 Aar, hvorved bemærkes, at der fra Laangivernes Side formentlig intet vil være til Hinder for denne Ændring i de oprindelig tilbudte Vilkaar.

Samtidig fremsendes en fra Sagfører, cand. jur. Lyhne Thomsen modtagen Skrivelse af 4. d. M., hvori han tilbyder et yderligere Laan paa 900000 Kr. til Rente $4\frac{1}{2}$ % og Kurs 93, altsaa paa samme Vilkaar som det tidligere hos Livsfor-sikringsselskabet »Andels-Anstalten Tryg« op-tagne $4\frac{1}{2}$ % Laan. Budgetudvalget indstiller, at ogsaa dette Tilbud akcepteres, og at der indgives Andragende til Indenrigsministeriet om Samtykke til dette Laans Optagelse paa de tilbudte Vilkaar og med Angivelse af, at Laanet agtes anvendt saaledes :

til en ny Skole.....	500000 Kr
til Udvidelse af Gas- og Elektricitets- værket	400000 »

Naar dette Laan udbetaltes Kommunen, vil de nu optagne Laan af nominel Størrelse 6650000 Kr. være indgaaede i Kommunens Kasse, saaledes som det fremgaar af hoslagte Fortegnelse med et Beløb af ialt 6275670 Kr. 99 Øre.«

Formanden forelagde og gennemgik Indstillingen samt oplyste, at han i Dag havde modtaget en Skrivelse fra Sagfører Lyhne Thomsen om, at der til ham var udtalt Ønske om, at det sidst omtalte Laan blev amortiseret i 30 Aar i Stedet for i 35, men at Kasseudvalget mente, at man burde blive ved de 35 Aar.

Møller bemærkede, at der ikke var fuld Enighed i Budgetudvalget om Indstillingen, idet han ikke mente, at man burde have de 900000 Kr., naar de skulde amortiseres i 15 Aar. Man var allerede ret stærkt bebyrdet med faste Udbetalinger, saaledes 15000 Kr. aarlig paa Landsudstillingens Underskud og 15000 Kr. til Købet af »Cimbria«, saa skulde de 900000 Kr. afbetales i Løbet af kun 15 Aar, vilde det komme til at tynge

ret stærkt paa de aarlige Budgetter. Endelig løb et Laan af den Art ikke saa let fra os. Naturligvis vilde Efterkommerne ikke være bedrøvede over den korte Amortisationstid, men det var et Spørgsmaal, om den nulevende Slægt vilde synes om den.

Formanden troede ikke, det vilde være let i Øjeblikket at faa et fordelagtigere Laan. Budgetudvalgets Flertal maatte derfor fastholde Indstillingen.

Jakob Jensen var i og for sig glad ved den korte Amortisationstid for Laanet til Supplerings af Driftskapitalen.

Simonsen anbefalede Indstillingen. Det kunde vel siges, at det maaske ikke i Øjeblikket var strengt nødvendigt at faa Kassebeholdningen udvidet, men det var dog altid rart at kunne holde Laanemidlerne og Kassebeholdningen adskilt, hvad ikke kunde lade sig gøre, hvis den sidstnævnte ikke var ret rigelig.

Marthin Hansen fandt det naturligt at faa en kort Afviklingstid. Den lette Adgang til Laanemarkedet var forbundet med nogen Fare, derved at den øgede Fornødenhederne.

Mousten mente, at man ved at nægte at tage de 900000 Kr. let kunde foranledige Ministeriet til at nægte Tilladelse til Laanet af de andre 900000 Kr., saaledes at man var udsat for at miste 1800000 Kr.

Møller var netop bange for den Stigning af Fornødenhederne, som fulgte med for stor Penge-
rigelighed.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 402—1916). Andragende fra fhv. Vandværksassistent Westh om **Tilbagebetaling af Pensionsbidrag.**

Fra Budgetudvalget forelaa Indstilling om, at Andragendet ikke bevilges.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 400—1916). **Anmodning fra Højesterets-sagfører Bülow for fhv. Stadsgartner Böttiger om Udlevering af en Del Tegninger og Planer,** som sidstnævnte mener er hans Ejendom.

Fra Udvalget for Byens og Omegns Forskønnelse forelaa følgende Indstilling:

»Til vedlagte Skrivelse fra Hr. Højesterets-sagfører F. Bülow skal Udvalget tillade sig at bemærke følgende:

I Byraadets Møde den 30. Marts 1916 forelaa en Skrivelse fra Hr. Böttiger, hvori denne ansøgte om Opflytning til 4de Lønklasse, da han i modsat Fald vilde søge sin Afsked. I nævnte Møde vedtog Byraadet at afskedige ham fra 1. Oktober at regne.

I et senere Møde i Udvalget for Byens og Omegns Forskønnelse enedes man om, at Hr. Böttiger skulde fratræde allerede fra 1. Juni, da man ikke kunde formaa ham til at holde kommunalt og privat tilstrækkeligt fra hinanden. Fra samme Dato blev Sandberg konstitueret i Embedet.

Hr. Böttiger havde ved sin Fratrædelse forskellige Ejendele staaende paa Stadsgartnerens Kontor, saaledes 2 Tegneborde, Gardiner, Maleri, Skab, Pakkasser m. m. Det er fejlagtigt, naar han meddeler, at disse var flyttet bort fra Kontoret, da han den $15/6$ altsaa ca. 2 Uger efter Fratrædelsen kom for at hente Tegninger og Kontrakter vedrørende »Varna«, Observatoriet »Ole Rømer«, Marselisborg Hospital samt Fjordsgades Skole. Sandberg mente ikke at kunne udlevere nævnte Tegninger uden Forskønnelses-

udvalgets Tilladelse og anmodede Hr. Böttiger om at henvende sig til Udvalgets Formand desangaaende, eller, hvis Hr. Böttiger hellere maatte ønske det, tilbød Sandberg at tage Tegningerne med op til Formanden, at de sammen kunde faa den ønskede Tilladelse. Den foreslaaede Ordning tiltalte ikke Hr. Böttiger, der stadig gjorde Krav paa øjeblikkelig Udlevering. At dette blev nægtet, foranledigede ham til at slaa en af de i Kontorets Loft hængende Gaslamper i Gulvet, hvorved Lampen knustes, og en Tegning beskadigedes.

Hr. Böttiger holdt sig nu i Ro, indtil han den ²⁰/₇ 16 altsaa ca. 2 Maaneder efter Fra-trædelsen ifølge vedlagte Skrivelse ved Bybude forlangte sine Møbler m. m. samt nævnte Tegninger. Sandberg udleverede Møblerne, men henviste ham angaaende Tegningerne til Udvalgets Formand. (Se vedlagte Skrivelse af ²⁰/₇ 16).

Hr. Böttiger fulgte ikke Henvisningen, men den ²²/₈ henvendte Hr. Sagfører Th. Petersen sig til Formanden med en specificeret Opgørelse over de Tegninger og Kontrakter, Hr. Böttiger gjorde Krav paa. (Se vedlagte Skrivelse). Da Udvalget under senere Samtaler med Hr. Sagfører Petersen meddelte ham, at man, da Sagen vedrørte andre Udvalg end Forskønnelsesudvalget, agtede at gøre disse bekendt med denne, anmodede Hr. Sagfører Petersen Udvalget om at stille Sagen i Bero, og Udvalgets Formand fik det Indtryk, at han vilde søge at faa sin Mandant til at lade Sagen falde, men Hr. Bü-lows Henvendelse til Byraadet tyder paa, at hans Bestræbelser i saa Henseende har været forgæves.

Ovennævnte Tegninger og Kontrakter er

komne ind under »Stadsgartnerens Kontor« i September 1912, da dette ved at flytte til Lokalerne i Vestergade 23 udskiltes fra Hr. Bøttigers private Kontor inden dets Oprettelse.

Sandberg har altid henvist Hr. Bøttiger til Udvalget, hvilket ogsaa fornævnte Skrivelse af 20/7 16 fra Sandberg til Hr. Bøttiger viser. Da Hr. Bøttiger imidlertid ikke har fulgt Henvisningen, kan han selvsagt ikke have faaet Afslag paa sin Anmodning om Udlevering.

Udvalget kan anbefale, at Hr. Bøttiger faar udleveret alle grundlæggende Planer (Opmaalinger og Højdeplaner, medens Skitser, Perspektiv »Varna«, Kontrakter, Lystryk og Litografier ikke udleveres. Denne Opfattelse begrundes Udvalget paa vedlagte kvitterede Regninger (Kopier) fra Hr. Bøttiger, hvori bl. a. kvitteres for: Detailler og Perspektiv »Varna« 74,40 Kr., Lystryk 8,50 Kr., o. s. f. Kontrakterne er oprettede mellem Aarhus Byraads Skovudvalg og de forskellige Entreprenører og er saaledes formentlig Hr. Bøttiger uvedkommende. — Ovennævnte grundlæggende Planer bør dog kun udleveres, naar Hr. Bøttiger erstatter 2,45 Kr. for en Gaslampe og udleverer Aargangen 1915 af Tidsskrifterne »Haven« og »Meddelelser fra det kongelige danske Haveselskab« samt tilbagebetaler 6,15 Kr. for nævnte 2 Tidsskrifter for 1916.

Tidsskrifterne er nemlig betalte fra Stadsgartnerens Kontor, medens de er bragt til Hr. Bøttigers private Bolig og forblevet der, selv efter at Aargangene er afsluttede. Udvalget vil sluttelig ikke undlade at gøre Byraadet bekendt med, at det gentagne Gange har forlangt af Hr. Bøttiger, at han skulde holde kommunalt og privat Arbejde tilbørlig adskilt, men Udval-

gets Forlangende har dog aldrig haft den ønskede Virkning.«

K j e l d S ø r e n s e n forelagde Indstillingen.

M a r t h i n H a n s e n fandt det rimeligt, at Bøttiger fik de ønskede Effekter, som jo ingen Interesse kunde have for Kommunen. Udvalget burde selv have afgjort denne Sag.

K j e l d S ø r e n s e n bemærkede, at Udvalget ikke havde været i Stand til at faa en Ordning med Bøttiger, da denne ikke havde villet komme til Udvalget. Efter Talerens Mening havde Bøttiger intet som helst at gøre med flere af de af ham ønskede Effekter. Det var Talerens Overbevisning, at Højesteretssagfører Bülow ikke vilde have med Sagen at gøre, naar han fik at se, hvorledes den i Grunden hang sammen.

M a r t h i n H a n s e n fandt vedblivende, at Byraadet ikke burde have været ulejliget med en saa ubetydelig Sag. Naar 2 Parter hver holdt stejlt paa sit, maatte der jo blive Strid.

F o r m a n d e n fandt det fuldstændig korrekt, at en Sag, der trak op til en Retssag, kom frem for Byraadet.

M a r i a n e T h o m s e n henstillede at laane Bøttiger de perspektiviske Tegninger til Kopiering, hvis han da ønskede det.

J a k o b J e n s e n hævdede, at Bøttiger ikke havde Ret til noget af det, han forlangte. Det, en

Embedsmand udførte i Kommunens Tjeneste, var ikke hans, men Kommunens. Dersom Bøttiger ønskede Kopier, kunde han have taget dem i rette Tid.

K j e l d S ø r e n s e n bemærkede, at der absolut ikke havde været Tale om nogen Stejlhed fra Udvalget Side, idet Udvalget havde gjort alt muligt for at naa til en fredelig Ordning.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 350—1916). Andragende om **Udsættelse med Installation af W. C.** i følgende Ejendomme:

¹⁾ Knudrisgade Nr. 19. ²⁾ Vestergade Nr. 48.
³⁾ Frederiksballe Nr. 24. ⁴⁾ Ryesgade Nr. 25.
⁵⁾ Mejlgade Nr. 36. ⁶⁾ Knudrisgade Nr. 33.
⁷⁾ Thunøgade Nr. 62. ⁸⁾ Nørregade Nr. 24.
⁹⁾ Guldsmædgade Nr. 29. ¹⁰⁾ Mejlgade Nr. 45.
¹¹⁾ Fredensgade Nr. 16.

Fra Brolægningsudvalget forelæa Indstilling om, at Udsættelse tillades til 1. Januar 1918, dog at der for Løbe Nr. 3 stilles den Betingelse, at Ejeren forpligter sig til straks at betale Arealafgiften efter Byraadets seneste Bestemmelse.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 318—1916). Udkast til **Skrivelse til Justitsministeriet angaaende de i Anledning af Bolignøden truffne Foranstaltninger til Benyttelse af Tinghusets 2. Sals Etage**, saalydende:

»Ved Skrivelse af 23. f. M., der er meddelt Byraadet ved Aarhus Stiftamts Skrivelse af 26. s. M. har Justitsministeriet, i Anledning af, at Amtet til Ministeriet havde indberettet, at Byraadet uden Samtykke fra Amtet og den paagældende Arrestinspektør har ladet indrette en Husvildeafdeling i Aarhus Ting- og Arresthus's øverste Etage, meddelt, at Ministeriet ikke kan billige, at man har truffet de ovennævnte Foranstaltninger uden først at indhente de til Foranstaltningernes Foretagelse fornødne Tilladelser.

I Anledning heraf tillader Byraadet sig at meddele, at hvad der denne Sag vedrørende her er passeret, er følgende: Da Tiden nærmede sig afvigte Oktober Flyttedag, og det viste sig, at der vilde blive Mangel paa ledige Lejligheder, blev det af Byraadet og særlig af det paagældende Byraadsudvalg, Udvalget for Bygninger

og Inventar, taget under Overvejelse, hvorledes man skulde skaffe de Husvilde Plads. Derunder blev ogsaa nævnt den Mulighed, at man til Brug for nogle af de Husvilde kunde indrette 2. Sals Etagen i Tinghuset (ikke i Ting- og Arresthuset, som i Justitsministeriets Skrivelse anført), der som Regel staar ubenyttet hen. Da nu Dagen før Flyttedagen Anmeldelserne om husvilde Familier strømmede ind, endog i betydelig større Antal end man havde ventet, turde man ikke undlade at foretage de fornødne Forberedelser til denne Benyttelse af nævnte Etage, og der blev da i Løbet af Dagen, d. 16. d. M., i en Del af Etagens Rum i Tinghusets søndre Ende opstillet nogle Skillevægge, saa at der, om fornødent, i Løbet af Flyttedagen kunde indlogeres nogle husvilde Familier i de derved tilvejebragte Rum. Den 16. Oktober om Aftenen modtog imidlertid Byraadets Formand fra Stiftamtet et Telegram, hvoraf Afskrift vedlægges (som Bilag I) og hvori Stiftamtet, i Anledning af en fra Byfogeden i Aarhus modtagen telegrafisk Indsigelse mod Etagens Benyttelse som anført, udbeder sig Byraadets Erklæring meddelt, idet Stiftamtet derhos bemærker, at Amtet maa formene, at Byraadet er uberettiget til paa egen Haand at iværksætte en Foranstaltning som den omhandlede, og at de Arbejder, der alt maatte være igangsatte, bør standses.

Borgmesteren telefonerede straks efter Modtagelsen af dette Telegram til Stadsingeniøren, under hvis Ledelse disse Arbejder sorterede, og bad ham standse Arbejderne i Tinghuset. Han svarede, at de i alt væsentligt var fuldførte. Den næste Dag forhandlede Borgmesteren med Formanden for Udvalget for Bygninger og In-

ventar og enedes med ham om, at Tinghusets 2. Sal ikke skulde benyttes til Anbringelse af Husvilde. Og samtidig afsendte Borgmesteren til Stiftamtet den i Genpart (som Bilag 3) hoslagte Skrivelse, hvori Borgmesteren gør nærmere Rede for sin Opfattelse af Amtskommunens og Købstadkommunens indbyrdes Forhold med Hensyn til Raadigheden over Tinghuset og særlig dettes 2. Sals Etage og derhos henstiller til Stiftamtet, hvorvidt det efter Modtagelsen af denne Redegørelse ønsker Spørgsmaalet afgjort ved Forhandling mellem Amts- og Byraad, idet Borgmesteren da vilde forelægge Sagen for Byraadet.

Byraadet har, som det vil ses af anførte, intet hørt om denne Sag, forinden det modtog Justitsministeriets Skrivelse af 23. f. M. Uagtet Stiftamtet ved sit Telegram af 16. f. M. begærede Byraadets Erklæring meddelt i Anledning af Byfogedens Protest, har Stiftamtet, saavidt det af det foreliggende kan ses, indgivet Klage til Justitsministeriet uden at afvente Byraadets af Stiftamtet selv begærte Erklæring.

Men dernæst modtager nu Byraadet en Misbilligelse fra Justitsministeriet i en Sag af væsentlig kommunal Karakter, uden at der, saavidt det kan ses, er sket nogen Henvendelse til, endsige har fundet nogen Korrespondence Sted med, Indenrigsministeriet. Byraadet maa da forbeholde sig at gøre Indenrigsministeriet bekendt med denne Sag og at anmode dette Ministerium om, saa vidt fornødent og rigtigt maatte findes, at varetage og beskytte Kommunens Interesser i Sagen.

Og endelig har Justitsministeriet misbilliget Byraadets Fremgangsmaade uden fra sin Side

at indhente Byraadts Erklæring. Dette er formentlig stridende mod almindelig administrativ Sædvane og Form.

Byraadet mener saaledes allerede i Sagens formelle Behandling at have fuldgod Grund til at føre Klage over de Autoriteter, der har givet Anledning til, at Byraadet nu modtager en Misbilligelse i en Sag, der slet ikke har været behandlet af Byraadet, og i hvilket Byraadet altsaa ikke har taget nogen Beslutning, hvilket i hvert Fald, som det fremgaar af Bilagene til nærværende Skrivelse, maatte være Stiftamtet bekendt. De to blandt Bilagene værende Skrivelser henholdsvis af 17. og 25. f. M. ere jo udfærdigede alene i Borgmesterens Navn.

Og hvad dernæst den reelle Side af Sagen angaar, vil det af det foranførte og af Bilagene ses, at medens Justisministeriet, saavidt man af Ministeriets Skrivelse af 23. f. m. kan se, ifølge Amtets Indberetning gaar ud fra, at der virkelig i Tinghuset, ja maaske ogsaa i Arresthuset (jfr. Skrivelsens Ord: Ting- og Arresthusets øverste Etage) er indkvarteret Husvilde, er Forholdet netop dette, at Borgmesteren straks efter Stiftamtets første Henvendelse har efterkommet Paa budet om ikke at foretage saadan Indkvartering (i Tinghuset) og har givet Stiftamtet fornøden Underretning herom. Og medens Forholdet er det, at Byfogeden den 16. f. M. kunde have afværget hele den her omtalte Sag ved at henvende sig til Byraadets Formand i Stedet for telegrafisk at paakalde Stiftamtets Indskriden, saa er nu hele denne Sag rejst: med Strid mellem Amts- og Byraadet om Rettigheden over Tinghuset, med Misbilligelse fra Justitsministeriet

overfor Byraadet, og med alt, hvad deraf videre kan følge.

Allerøde den Omstændighed, at der ikke har været en eneste Husvild indkvarteret i Tinghuset maa formentlig være tilstrækkelig til med Føje at kunne afvise Klagen — og Misbilligelsen. Men da de Spørgsmaal, som under Sagens hidtidige Forløb er rejste med Hensyn til Amts- og Byraads Raadighed over Ting- og Arresthuset, har betydelig Interesse for Kommunen, og da det mulig kan misforstaas, om Byraadet i nærværende Skrivelse lod dem uomtalte, skal man endnu tillade sig angaaende disse Spørgsmaal at bemærke følgende:

Spørgsmaalene er to, nemlig: 1) Har Amtsrådet i Henhold til den mellem dette Raad og Byraadet afsluttede Overenskomst af Februar 1901, jfr. Bilag 3, nogen Medraadighed over Tinghuset udover de Lokaler, hvis Benyttelse ved Overenskomsten er tilsikret Amtskommunen og de denne vedrørende Institutioner? og: 2) Medfører den Omstændighed, at Arresthuset er opført ved Siden af og i en vis Forbindelse med Tinghuset, nogen Indskrænkning i Raadigheden over Tinghuset?

Det første Spørgsmaal er rent kommunalt og kan formentlig kun finde sin endelige Afgørelse ved en Drøftelse mellem de to Raad, eventuelt ved en Retssag. Byraadet maa hævde, at det i Betragtning af Overenskomstens Indhold og de faktiske Forhold, der laa til Grund for den, vilde være ganske urimeligt, om Amtskommunen skulde have nogen Medraadighedsret særlig over 2. Sals Etagen og Byfogedkontorets Lokaler. Med Hensyn hertil kan Byraadet henvise til Borgmesterens Skrivelse, Bilag 3. Her skal kun

bemærkes, at Stiftamtet umulig i Amtskommunens Ret med Hensyn til Tinghuset kunde have nogen Grund til sin Henvendelse til højere Øvrighed, særlig ikke til Justitsministeriet.

Angaaende det andet foranførte Spørgsmaal tillader Byraadet sig at bemærke, at Arresthuset i sin Tid er opført overensstemmende med alle de Krav, der blev stillet fra Fængselvæsenets Side, særlig ogsaa med Hensyn til Afsondring og Afspærring af Tinghuset. Forholdet er da ikke som ved ældre Ting- og Arresthuse, hvor Arresterne mer eller mindre var indbyggede i Tinghuset. Under de her foreliggende Forhold kan der formentlig ikke af Hensyn til Arresthusets Nærhed, paalægges Kommunen nogen Indskrænkning i Benyttelsen af Tinghuset. Særlig har Købstadkommunen med betydelige Omkostninger paaført 3. Etage i den Hensigt, at den skulde tjene til Lokaler for den jydsk Landret. Hverken med Hensyn til denne eller anden Benyttelse af disse Lokaler kan Købstadkommunen være indskrænket i sin Raadighed, fordi Arresthuset er beliggende i Tinghusets Nærhed og er sat i den Forbindelse med Tinghuset, som nødvendiggøres ved Fangernes Transport til Retterne. Det kunde jo tænkes, at Arrestvæsenet stillede nye og ubegrundede Fordringer med Hensyn til Etagens Benyttelse og Indretning. Dette maa Købstadkommunen værgе sig imod. Tinghuset og Arresthuset er ikke mere nogen Enhed. Tinghusets 2. Sal er da ogsaa i de siden Bygningens Opførelse (afsluttet i 1906) forløbne Aar bleven benyttet udelukkende efter Byraadets eller dets Udvalgs Bestemmelser (til Udstillinger og lignende) og der har aldrig været Tale om nogen Indskrænkning, hentet fra Ar-

resthusets Benyttelse som saadant. Formanden for Udvalget for Bygninger og Inventar nærede da heller ingen Tvivl om Byraadets gode Ret, da han den 16. f. M. traf Forberedelser til Etagens Benyttelse til Ophold for Husvilde.

I denne Forbindelse tillader man sig for at undgaa senere mulige Anker at tilføje, at det er Byraadets Hensigt i denne Tid, da det viser sig nødvendigt at opføre Barakker til de Husvilde og at magasinere andetsteds en Del af disses Ejendele, der ikke kan faa Plads i Barakkerne, at benytte en Del af oftnævnte Etage til saadan Magasinering, medens man altsaa, ialtfald indtil videre, har opgivet at benytte Etagen til Ophold for Husvilde.

I Henhold til alt anførte maa Byraadet stille Fordring om, at den i Ministeriets Skrivelse af 23. f. M. udtalte Misbilligelse tages tilbage.

Forsaavidt Justitsministeriet har begært Oplysning om, i hvilke Henseender der vilde udkræves Meddelelser af Dispensation fra Bygnings- og Brandlovgivningens Bestemmelser, tør man formentlig gaa ud fra, at da Etagen ikke er eller vil blive anvendt som af Justitsministeriet antaget: til Bolig for Husvilde, saa bortfalder dermed Ministeriets Ønske om de nævnte Oplysninger.«

Formanden gennemgik Udkastet.

Jakob Jensen kunde slutte sig til Udkastet. Bestemmelsen om Amtets Medejendomsret var i sin Tid kommet med, fordi Forhandlingen mellem Amtsrådet og Kommunen havde været ret vanskelig, derved at Amtsrådet hævdede at have fuld Medejendomsret i baade Raadhuset og det gamle Epidemihus og altsaa ogsaa Medejen-

domsret i Værdistigningen. Man havde derfor valgt det mindre Onde i Stedet for det større.

N. J o h. L a u r s e n kunde ikke indse, at Amtet kunde have noget med 2. Etage at gøre.

M a r t h i n H a n s e n bekræftede, at det ved Indgaaelsen af Overenskomsten med Amtsrådet var gaaet til som af Hr. Jakob Jensen fremstillet.

F o r m a n d e n mente, at man dog i sin Tid kunde have nøjedes med at give Amtsrådet Raa-dighed over dets Lokaler.

Udkastet tiltraadtes.

8. (J. Nr. 419—1916). Andragende fra Malermester C. Chr. Nielsen om Kommunens Støtte til Gen-nemførelsen af **Projektet om en Forbindelses-gade mellem Klostergade og Nørregade.**

M ø l l e r oplyste, at Udvalget for Byens Ud-videlse og Bebyggelse ofte havde forhandlet om denne Sag og tilbudt Nielsen al den Støtte, det mente at kunne give. Nu maatte Nielsen selv rydde en Del af Vanskelighederne af Vejen, inden man kunde gaa videre. Udvalget indstillede der-for at svare Nielsen, at man ikke kunde give ham mere Støtte.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 420—1916). Andragende fra Orgelbygger Zachariasen om **Forhøjelse af Betalingen for Ud-videlse og Ombygning af Orgelet i Nordre Kirkegaards Kapel.**

Den ansøgte Forhøjelse bevilgedes overens-stemmende med Kirkegaardsbestyrelsens Indstilling.

10. Andragende om **Fritagelse for Hundeafgift** fra:
- a. (J. Nr. 18¹¹—1916) Skovarbejder Larsen.
 - b. (J. Nr. 18¹—1916) Enke Christine Andersen.
 - c. (J. Nr. 18²—1916) Fru M. Petersen.
 - d. (J. Nr. 18⁵—1916) M. Rasmussen.
 - e. (J. Nr. 18⁶—1916) Enke Cathrine Nielsen.

- f. (J. Nr. 18⁹—1916) Enke Nikoline Nielsen.
- g. (J. Nr. 18¹⁰—1916) Enke Vilhelmine Molberg.
Bevilgedes.

11. Andragender om dansk **Indfødsret** fra:

- a. (J. Nr. 15²⁷—1916) Slagtermester Jørgen Christensen.
- b. (J. Nr. 15²⁸—1916) Slagter Andreas Christensen.
- c. (J. Nr. 15²⁹—1916) Skrædersvend Carl Christensen.
- d. Skibsmægler Anton Bernhard Nielsen.

Anbefaledes.

12. Andragende fra Kommis Jens Kristian Andersen om **Fuldmyndighedsbevilling**.

Kunde ikke anbefales.

13. Det vedtoges, at al **Indkvartering** fremtidig sker for Kommunens Regning (Se Forh. for 1916. A. Side 256).

